

12. El nom triat

- CONTE 3 -

Dret a un nom i a una nacionalitat

Introducció

Aquest conte del Ramon Ribas Frías i de l'Àngels Abella Albrich, pare i mare de l'esplai l'Eixam de Rubí, ens expliquen de forma metafòrica la idea de que tots som iguals i a la vegada diferents. Destaquen a través del conte la idea d'identitat pròpia a partir del joc amb la transformació del nom del protagonista en diferents idiomes, canvis de gènere, d'edats... Així doncs pot ser una bona manera d'introduir el "dret a un nom i a una nacionalitat".

D'altra banda, ja que el nom del protagonista és Jordi i que la llegenda on un cavaller salva la princesa de morir en mans d'un drac o monstre és de les més esteses per tot el món, us proposem aprofundir en les versions de diferents indrets d'aquesta llegenda.

Temes	Dret a un nom i una nacionalitat Identitat Llegenda de Sant Jordi Diferents versions d'una mateixa llegenda segons diferents tradicions Aprentatge intercultural
Objectius	Reflexionar sobre la nostra identitat, que és flexible i canviant Entendre la importància de tenir un nom i una nacionalitat Apreciar tot allò que ens uneix tot i les diferències amb altres indrets del món
Edat recomanada	A partir de 8 anys
Nombre participants	De 5 a 20 infants
Durada	40 minuts durant dues sessions
Espai recomanat	Interior
Materials	<ul style="list-style-type: none"> - Conte "El nom triat" del llibre <i>Vet aquí els nostres drets</i> (www.esplac.cat/vetaqui) - Cartolines de colors, retoladors i tisores - Fotografies dels infants quan eren més petits - Diferents versions de la història de Sant Jordi - Materials diversos per realitzar atrezzo per a la representació de la llegenda de "El cavaller Sant Jordi i el Drac"

Desenvolupament

SESSIÓ 1

1. Sugerim introduir el tema de la identitat amb la lectura del conte "El nom triat". En finalitzar, demanar als infants:
  - Què creieu que explica el conte?
  - Què tenen en comú tots els personatges que apareixen al conte?
  - Creieu que tenen alguna cosa en comú a part del nom?
  - Per què creieu que és important tenir un nom amb el que et poden anomenar?
  - Sempre ens anomenen pel nostre nom? Ho triem nosaltres en tots els casos? Ens agrada?
2. Prosseguim el treball sobre identitat. Es demana als infants que si s'haguessin de definir, com ho farien? Començarien pel nom? Quins altres elements escollirien per definir-se?
3. Escriuen el seu nom al centre d'una cartolina petita i l'encerclen. Al voltant del cercle van afegint els diferents elements que han escollit (5 com a molt) i els van encerclant, com afegint les capes d'una ceba. Quan han acabat retallen el cercle que els ha quedat i es penjen per la sala.
4. A continuació es reparteixen les fotografies que es tenen de cada infant de quan eren petits (que s'han recollit al principi de la sessió o dies abans). Cada infant agafa una que no és la seva i ha d'intentar esbrinar de quina ceba correspon a la foto que té.
5. Quan s'han acabat d'aparellar la foto amb la ceba, es comprova que sigui correcte. Enganxem les fotos al centre de la ceba pel costat que encara no està escrit i cada infant explica la seva ceba. Tots junts reflexionem sobre:
  - Ha estat fàcil escollir els elements amb què descriure'ns?
  - Érem conscients que som tantes coses alhora?
  - Què defineix la identitat? / Què hi trobem?
  - Quines pertinences compartim? Quines poden enriquir els uns als altres?
  - Per què hem escollit el que hem escollit?
  - El que es veu és el mateix que el que sou? El que expliqueu, és el mateix que el que sou?
  - Seria el mateix amb la família/desconeguts?
  - Si marxéssiu a un altre país?
6. A partir de la foto de quan eren petits els demanem que pensin en quina seria la seva ceba corresponent en el moment que els van fer la foto i que omplin novament la cartolina per la part posterior (on està la foto i encara no està escrita).
7. En acabar es realitzen preguntes per la reflexió:
  - Som els mateixos ara que fa uns anys? En quines coses hem canviat?
  - Serem els mateixos d'aquí a uns anys? En quines coses imaginem que canviarem?

8. Per acabar podem realitzar un mòbil gegant per l'esplai amb totes les cebes dels infants de l'esplai.

SESSIÓ 2

1. Demanem als infants si recorden el nom del protagonista del conte que vam llegir el dia interior. Si es considera oportú es pot tornar a llegir la història. Es demana si coneixen altres contes o històries que tinguin un protagonista amb el mateix nom. Segurament una d'elles serà la de "El cavaller Sant Jordi i el Drac".
2. Intentem que els infants ens expliquin la història. Recollim totes les idees que surtin, fent especial èmfasi en apuntar aquells petits detalls que no coincideixen en cada versió de la història. Acabar destacant quins són els elements comuns de la història (protagonista valent, princesa i drac).
3. A partir d'aquí se'ls demana si creuen que la resta de Jordis del conte primer (Giorgio d'Itàlia, George dels Estats Units, Georgina de França...) també deuen tenir la història de "El cavaller Sant Jordi i el Drac". Tot i que sigui una llegenda tradicional catalana, cal fer notar que pel fet de ser persones no només tots tenim el dret a un nom que ens identifiqui, entre molts altres drets, sinó que hi ha molts elements comuns entre persones de diferents cultures, i una d'elles són les històries tradicionals.
4. Es fan grups de quatre o cinc infants i es reparteix una versió diferent de la llegenda de diferents indrets del món. Cada grup prepararà la seva representació i s'informarà de detalls de la vida en aquells indrets d'on prové la llegenda.
5. Es posen les representacions en comú. En acabar es pot tancar amb les següents preguntes de reflexió:
  - Com us heu sentit representant les diferents llegendes?
  - Com eren les diferents llegendes que heu vist? Què tenien en comú? Què tenien de diferent?
  - Quines coses de les que han explicat els vostres companys sobre els indrets d'on venien les llegendes us han sorprès més?

Suggeriments per als monitors i monitores

- Les idees que cal extreure en la reflexió sobre la identitat són les següents:
  - La identitat és única i exclusiva, des de la qual volem que els altres ens reconeixin
  - Les diferents capes conviden a reflexionar sobre aquells elements que ens defineixen: alguns són obvis i altres són més difícils de copsar per algú que no ens coneix i fins i tot per nosaltres mateixos.
  - COMPLEXA – múltiples pertinences vinculades a diferents categories de la identitat: relacions familiars, personalitat, aficions, grups al quals pertanyem, gustos, creences, etc.
  - DINÀMICA/CANVIANT

- Al llarg del **temps**, hi ha una evolució personal
- Està condicionada pel **grup** al que pertanyo, en el que em trobo
- Depèn del **context** on em trobo: es prioritzen unes o altres pertinences. Puc ser d'un lloc determinat i que per mi no tingui especial importància, però que si algú el critica, m'entrin ganas de respondre i en aquell moment esdevindrà una pertinença important per mi.

Entendre aquestes característiques facilita superar la reticència al canvi que tota persona té i entendre que en contacte amb noves persones i idees de forma natural la nostra identitat s'enriqueix i canvia, però tot i així seguim sent nosaltres. El fet que definim capes concèntriques també ens ajuda a pensar sobre aquelles característiques més internes de la nostra identitat que són difícils de canviar, però en canvi hi ha d'altres que poden canviar i ho fan sense que deixem de ser nosaltres mateixos.

- Si hi ha infants de diversos orígens al vostre esplai us recomanem fer servir les llegendes pròpies dels països d'origen d'aquests infants i comparant-les fent especial èmfasi en els elements en comú. Es recomana, en aquest cas, demanar als infants mateixos que expliquin la seva llegenda després d'haver demanat als infants que expliquin la llegenda de Sant Jordi que coneixem aquí. Es pot prosseguir amb les representacions teatrals com suggerit anteriorment.
- Podeu aconseguir altres versions de la història de Sant Jordi a:
  - Llegenda de Seridjé (Guinea Equatorial): <http://www.edualter.org/material/stjordi.htm>
  - "Nitiyí i el pitó de Seba (o pitó africà)" que podeu trobar al llibre de contes interculturals: Duran, Teresa (2001) *Quinzemons*. Graó: Barcelona.
  - Contes i bèsties: Monstres i animalots de la tradició oral d'arreu del món (2009) Associació Sociocultural Ibn Batuta: Barcelona. En tenim una còpia en préstec a la seu d'Avinyó.
- Per una versió teatral d'una de les versions que s'explica a Catalunya: <http://www.xtec.es/~ealtimir/llegenda.htm>
- Si voleu treballar temes de gènere, podeu prosseguir el treball a partir de la llegenda de Sant Jordi. En una altra sessió o dia d'esplai expliqueu la història amb el gènere canviat (qui serà menjat pel drac és un príncep, qui el salva és la princesa, etc.). Per tal d'organitzar la sessió i les preguntes de reflexió us recomanem fer una ullada a la fitxa "1. Hi havia una vegada" (www.esplac.cat > [Drets dels Infants](#) > [Ver aquí els nostres drets](#)).